

Gratis kjernetid

- Kort om noen juridiske problemstillinger

Forskrift om foreldrebetaling i barnehager

§ 3 syvende ledd:

Kommunen skal gi fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke til alle fire- og femåringer i husholdninger med en samlet personinntekt, etter skatteloven kapittel 12, og skattepliktig kapitalinntekt under en inntektsgrense fastsatt av Stortinget. Tilsvarende gjelder for barn med utsatt skolestart.

Hvilke barn har rett på gratis kjernetid?

- Alle 4- og 5 åringer (nestsiste- og siste år i barnehagen) har rett på gratis kjernetid dersom vilkårene i § 3 (7) er oppfylt.
- Innvilges fra det året barnet fyller 4 år, og det barnehageåret som starter det året barnet fyller 5 år.
- Retten til gratis kjernetid inntreer fra oppstart av hvert barnehageår, uavhengig av når kommunen fatter vedtak, se forskr. § 3 (4)

Spm: Dersom husholdningen søker om redusert foreldrebetaling midt i året, er spm om reduksjon gjelder fra søknadstidspunkt, vedtakstidspunkt eller ved oppstart av barnehageåret 1. august.

Udir: Forsk. § 3 (4) rett til gratis kjernetid inntreer fra oppstart av hvert barnehageår, uavhengig av når kommunen fatter vedtak.

Dersom kommunene legger opp til en prosess som gjør at kommunene ikke er ferdig med å behandle søknadene før etter at barnehageåret har starte, må kommunen likevel gi reduksjon fra barnehageårets start.

Dersom søknad om moderasjon ikke følger saksgangen kommunen har lagt opp til for å kunne gi moderasjon fra barnehageårets start (for eks. kommunens frist eller etter barnehageåret har startet, viser departementet til kommunens plikt til å saksbehandle og avgjøre saken uten ugrunnet opphold, fvl. § 11a.

Departementet vurderer likevel at det er rimelig at retten til moderasjonen gjelder fra og med den første hele måned etter søknadstidspunktet. Kommunen kan velge å innvilge en søknad med tilbakevirkende kraft, dvs. fra barnehageårets start, til tross for at det av ulike grunner er søkt etter kommunens frist.

Har en rett på gratis kjernetid ved deltids plass?

- Ja, gratis kjernetid gjelder uavhengig av om barnet har deltids- eller heltids plass.
- Har krav på fritak på 20 timer uavhengig av størrelsen på plassen.
- Hvis noen velger kun å bruke 20 timer, så er tilbudet gratis

Hvordan er forholdet mellom reduksjon i foreldrebetaling og gratis kjernetid?

- Alle som har rett på gratis kjernetid har også rett på redusert foreldrebetaling. Gratis kjernetid kan derfor være del av samme søknadsprosess til redusert foreldrebetaling
- For andre, tredje og flere barn skal det gis søskenmoderasjon, jf. § 3 (1). Kommunen må beregne søskenmoderasjon før det eventuelt trekkes fra fritak knyttet til gratis kjernetid.

Eksempel – 3 barn, inntekt 350 000kr

Frlid. betaling pr. mnd.

1. Barn = 1909
2. Barn = 1336
3. Barn = 955

Gratis kjernetid pr. mnd.

1. Barn 4- eller 5 år = 1061
2. Barn 4- eller 5 år = 742
3. Barn 4- eller 5 år = 530

$$350\ 000 * 6\% = 21\ 000/11 = 1\ 909 * 25/45 = 1061$$

Udir: Med utgangspunkt i gjennomsnittlig åpningstid i barnehager, er kommunen kompensert for tap av 20/45-deler av foreldrebetalingen for de barna som har rett til gratis kjernetid

Med hensyn til enkelthet i saksbehandlingen anbefaler KD at kommunen bruker 45 timer som utgangspunkt for beregningene

Spm: Hva med barnehager med lavere åpningstid enn 45 timer (for eksempel 36), kan dette tallet brukes i stedet for 45 timer i utregningen av fratrekk i foreldrebetalingen?

Utdanningsdirektoratet i brev til Fylkesmannen:

Foreldrebetaling for et deltidstilbud skal settes lavere enn foreldrebetaling for et heldagstilbud etter forskrift om foreldrebetaling § 2 første ledd. Betyr at barnehager som har lavere åpningstid enn 41 timer eller mer skal ha lavere foreldrebetaling enn maksimalprisen

Anbefaler at kommunene bruker 45 timer som utgp. for beregningen, men det er ikke hjemmel til å nekte kommunene å bruke den faktiske åpningstiden i beregningen